

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Andrei Harghel și Constantin Alerguș,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Angela Balan, împotriva sentinței Judecătoriai Edineți din 29 decembrie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 mai 2013 în privința lui

Balabuh Igor Ivan, născut la 11.06.1969, originar și locuitor al or. Briceni, str. Turghenev, 6, ap.26, anterior judecat.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 18.11.2011 pînă la 29.12.2011;

Instanța de apel de la 13.02.2012 pînă la 08.05.2013;

Instanța de recurs de la 24.09.2013 pînă la 04.12.2013.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriai Edineți din 29 decembrie 2011 **Balabuh Igor** a fost condamnat în baza:

- art.45, 361 alin.(2) lit. b), d) CP - la 1 an închisoare;
- art. 45, 238 CP - la 2 ani închisoare;
- art.196 alin.(4) CP - la 1 an închisoare;
- art.190 alin.(5) CP - la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de 2 ani.
- în baza art.84 alin. (1) CP, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate i s-a stabilit pedeapsa definitivă pentru executare sub formă de închisoare pe termen de 9 ani în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate pe termen de 2 ani;
- acțiunea civilă înaintată de către Bețian Vitalie în sumă de 5 000 euro a fost lăsată pentru soluționare în ordinea prevăzută de procedura civilă;
- acțiunea civilă înaintată de către Sîciov Serghei în sumă de 315 000 lei, I.C.S., „Prime Capital” în sumă de 12 652,33 dolari SUA; Mușat Galina în sumă de 15 000 euro - prejudiciu material, 100 000 lei MD - prejudiciu moral și 750 euro - venitul ratat; Babin Ion Vasile în sumă de 18 000 euro; Railean Veaceslav Filip în sumă de 148 500 lei s-a admis fiind lăsată pentru soluționare în procedura civilă;

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a reținut, că Balabuh Igor, acționînd în mod intenționat și din interes material, fiind în înțelegere prealabilă cu Malanciuc Galina, care este soția sa și avînd o intenție unică la dobîndirea prin înșelăciune a unui împrumut ipotecar, a confecționat și deținut un document oficial fals, adică certificatul de salariu nr. 3 din 09.12.2008 eliberat și semnat de către directorul Malanciuc Galina și contabilul-șef Balabuh Igor al Societății cu Răspundere Limitată „IGAL-COM” din or. Briceni și anume semnătura din numele contabilului-șef, reieșind din care, dînsul activînd în cadrul agentului economic menționat în calitate de contabil-șef, în perioada

martie - noiembrie 2008, a obținut un venit în sumă de 58 400 lei, pe când în realitate, el de la această întreprindere n-a obținut astfel de venit, care ulterior l-a prezentat alături de alte documente, persoanelor responsabile din cadrul ICS „Prime Capital” SRL, filiala Edineți, acordându-se în acest mod dreptul la primirea împrumutului ipotecar în sumă de 13 000 dolari SUA, care la acel moment conform cursului oficial al BNM constituia 135207,80 lei, ca urmare a încheierii contractului de împrumut ipotecar nr. IMP /E007/12/2008 din 23.12.2008, acțiuni prin care au fost cauzate ICS „Prime Capital” SRL un prejudiciu material în sumă de 131 691,82 lei.

Pe acest episod acțiunile lui au fost încadrate în baza art. 45, 361 alin. (2) lit. b), d) CP- participația complexă la confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații săvârșite de două persoane soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Tot el, acționând în mod intenționat și din interes material, fiind în înțelegere prealabilă cu Malanciuc Galina, care este soția sa și având o intenție unică la dobândirea prin înșelăciune a împrumutului ipotecar, pe lângă pachetul de documente solicitat, a prezentat către filiala Edineți a ICS „Prime Capital” SRL, certificatul de salariu nr. 3 din 09.12.2008, eliberat și semnat de către directorul Malanciuc G. și a contabilului-șef Balabuh Ig. al SRL „IGAL-COM”, din or. Briceni, reieșind din care, el activând în cadrul agentului economic menționat în calitate de contabil-șef, în perioada martie - noiembrie 2008 a obținut venit în sumă de 58 400 lei, pe când în realitate, el la această întreprindere nefiindu-i calculat un careva salariu, astfel ca rezultat la 23.12.2008 a obținut prin înșelăciune credit în sumă de 13 000 dolari SUA, care la moment conform cursului oficial al BNM constituia 135 207,80 lei, ca urmare a încheierii contractului de împrumut ipotecar nr. IMP/E007/12/2008 din 23.12.2008, acțiuni prin care au fost cauzate ICS „Prime Capital” SRL un prejudiciu material în sumă de 131 691,82 lei.

Pe acest episod acțiunile lui au fost încadrate în baza art. 45, 238 CP- participația complexă la dobândirea creditului prin înșelăciune.

Tot el, la începutul lunii octombrie 2009, în urma unei înțelegeri prealabile cu cet. Lesnicioc S. cu scopul cauzării de daune materiale proprietarului prin înșelăciune, printr-un apel telefonic adresat cet. S. Siciov s-a prezentat în calitate de agent economic și a negociat cu ultimul condițiile de arendă a automobilului de model „Mazda-6”, n/î C NR 419, pe un termen de 10 zile, apoi la data de 11.10.2009 împreună cu cet. Lesnicioc S. au venit în mun. Bălți, unde cet. Lesnicioc S. la indicațiile lui Balabuh Ig. a încheiat în calitate de șofer cu directorul LI. „Siciov Serghei”, S. Siciov, în numele său un contract de arendă cu nr. 152 din 11.10.2009 a automobilului de model „Mazda-6”, n/î C NR 419 pe un termen de 10 zile, cu drept de deplasare peste hotarele R. Moldova. Neavând intenția de a respecta condițiile contractului de arendă a automobilului închiriat, el împreună cu S. Lesnicioc s-au deplasat în reg. Cernăuți, Ucraina, unde cet. Balabuh I. a deconectat de la automobilul în cauză sistema GPS navigator și l-au înstrăinat unor persoane necunoscute, nerestituindu-l în termenul indicat în contractul de arendă proprietarului automobilul de model „Mazda-6”, n/î C NR 419, caduzându-i cet. S. Siciov un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 315 000 lei.

Pe acest episod acțiunile lui au fost încadrate în baza art. 196 alin.(4) CP cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere.

Tot el, la sfârșitul anului 2007, prin excrocherie, adică a dobândit ilicit prin înșelăciune și abuz de încredere de la cet. Vitalii Bețian, locuitor s. Drepcăuți, r. Briceni un automobil de model „Mazda E-2000” n/î OC AG 219 la prețul de 1 000 euro (15 290 lei), care l-a realizat persoanelor străine, astfel, pricinuindu-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Tot el, în luna martie-aprilie 2008 prin excrocherie, adică a dobândit ilicit prin înșelăciune și abuz de încredere de la cet. Vitalii Bețian, locuitor s. Drepcăuți, r. Briceni un automobil de model „Dihatsu-ferora” cu n/î UN IF 001 la prețul de 3 000 euro (45870 lei), care apoi l-a realizat persoanelor străine, astfel pricinuindu-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Astfel, Balabuh I. prin excrocherie, adică a dobândit ilicit prin înșelăciune și abuz de încredere de la cet. V. Bețian bunuri materiale în proporții mari în sumă de 61 160 lei.

Tot el, la 18 ianuarie 2010, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, s-a prezentat la SRL „Dinastia& Succes” situată în mun. Chișinău, str. Gh. Enescu 4, de la care prin înșelăciune și abuz de încredere, fără intenția de a restitui, a solicitat și a primit în chirie automobilul de modelul „Mercedes E 220” cu n/î C MC 638 în valoare de 15 000 euro, care conform ratei oficiale de schimb constituiau 264750 lei, ce aparține cet. Galina Mușat, pentru o perioadă de 21 zile. În termenul indicat în contract, nu a restituit proprietarului automobilul închiriat, cauzându-i daune materiale în proporții deosebit de mari.

Tot el, la 18 august 2010 urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, conform unei înțelegeri prin telefon, s-a întâlnit lângă magazinul „Fidesco”, situat pe bd. Mircea cel Bătrîn 6, din mun. Chișinău cu reprezentantul SRL „Romengeneering”, Babin Ion, de la care prin înșelăciune și abuz de încredere, fără intenția de a restitui, a solicitat și a primit în chirie automobilul de modelul „Mercedes Benz” cu n/î H 3737 în valoare de 18 000 euro, care conform ratei oficiale de schimb constituiau 277920 lei, pentru o perioadă de 6 zile. În termenul indicat în contract, Balabuh I. nu a restituit proprietarului automobilul închiriat, cauzându-i daune materiale în proporții deosebit de mari.

Tot el, în luna decembrie 2010 pînă la 12.02.2011, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, profitînd de încrederea acordată, prin înșelăciune, pentru a-și camufla intențiile, a încheiat cu Veaceslav Railean, un contract de locațiune a automobilelor de model „Mercedes 313 CD” cu n/î COZ873 și „Mercedes 313 CDI” cu n/î COY 882, care aparține de drept lui Marianschi Vadim, după care cu bunurile dobândite, a părăsit locul faptei, însușindu-le cauzînd părții vătămate o daună materială în sumă de 148 500 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, Balabuh I. prin excrocherie, adică a dobândit ilicit prin înșelăciune și abuz de încredere bunuri materiale în proporții deosebit de mari în sumă de 752 330 lei.

Pe aceste episoade acțiunile lui au fost încadrate în baza art. 190 alin.(5) CP – *escrocheria, adică dobîndirea ilicită prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor materiale în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- avocatul V.Șova și inculpatul Balabuh I., care au solicitat casarea acesteia, invocând ca instanța de fond nu a dat o apreciere obiectivă probelor acumulate și administrate în cadrul examinării cauzei. Apelanții pledează pentru reîncadrarea acțiunilor inculpatului în prevederile art. 196 alin. (4) CP, cu reducerea pedepsei;

- avocatul O. Rogozina în interesele părților vătămate Marianschii V. și Railean V. a solicitat anularea sentinței, cu admiterea acțiunii civile în mărime de 148 500 lei și stabilirea inculpatului Balabuh I. a unei pedepse maxime privative de libertate prevăzută de art.190 alin.(5) CP;

- partea vătămată G. Mușat, a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri mai aspre inculpatului și admiterea acțiunii civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 mai 2013 au fost respinse apelurile părții vătămate Mușat Galina și avocatului Olaga Rogozina ca depuse peste termen, iar apelurile inculpatului Balabuh I. și avocatului acestuia - Victor Șova, au fost respinse ca nefondate cu menținerea sentinței.

Pentru a pronunța decizia instanța de apel a reținut, că instanța de fond a cercetat sub toate aspectele probele administrate pe caz, în baza unei analize ample a probelor examinate a dat o apreciere juridică justă acțiunilor inculpatului încadrându-le pe art. art. 45, 361 alin.(2) lit. b), d); 45, 238; 196 alin.(4) și 190 alin.(5) CP.

5. Împotriva deciziei instanței de apel avocatul Angela Balan a declarat recurs ordinar, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, a solicitat achitarea inculpatului pe episoadele cu învinuirea prevăzută de art. art.45, 361 alin.(2) lit. b), d), art. 45, 238, art.196 alin.(4) CP, iar pe episodul cu învinuirea prevăzută de art. 190 alin. (5) CP acțiunile lui să fie reîncadrate în art. 196 alin. (4) CP, motivând că decizia instanței de apel nu-i motivată și se bazează pe presupuneri; inculpatul a primit automobilul în arendă, dar el le-a transmis altor persoane care dispăreau cu tot cu automobilul, iar răspunderea trebuie să ducă ultimii, dar nu el.

6. Verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal atestă că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

7. Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

8. Instanța de apel a relatat, că vinovăția lui Balabuh I. în latura ce ține de acuzarea lui baza **art.45, 361 alin.(2) lit.b), d) și 45, 238 CP** este dovedită prin:

- copia carnetului de muncă și contractului de muncă pe numele inculpatului Balabuh I. conform căror dînsul din 15.03.2008 activa în calitate de contabil-șef la SRL „Igal Corn” or. Briceni (vol. I, f.d.34-37, 138);

- copia certificatului nr.3 din 09.12.2008 conform căruia în perioada martie-noiembrie 2008, Balabuh I. precum că a avut venit salarial în sumă totală de 58 400 lei (vol. I, f.d.139);

- actul de constatare nr. 12/75 din 07.10.2009 conform căruia sumele indicate în certificatului nr.3 din 09.12.2008 în evidența contabilă a întreprinderii „Igal Corn” nu există, iar sumele din certificatul indicat nu corespund realității;

- copia cererii lui Balabuh I. de solicitare a împrumutului de la ICS „Primecapital” în sumă de 20000 dolari(vol.I, f.d.45);

- raportul de expertiză nr.28 din 21.01.2010 cu planșa fotografică conform cărui certificat nr.3 din 09.12.2008 privitor la salariul inculpatului a fost semnat de către conducătorul întreprinderii Malanciuc G.I.(soția inculpatului) și de însăși inculpat ca contabil-șef al întreprinderii(vol. II, f.d.135-142);

- contractul de împrumut ipotecar nr.IMP/E007/12/2008 din 23.12.2008 conform cărui Balabuh LI. în baza certificatului menționat a primit de la ICS „Primecapital” credit ipotecar în sumă de 13000 USD(vol. I, f.d.16-29, 153-159).

Adică e dovedit, că inculpatul Balabuh I. a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, și a dobândit credit prin înșelăciune.

Vinovăția inculpatului Balabuh I. în latura ce ține de acuzarea lui în baza **art.196 alin.(4) CP** se dovedește prin depozițiile părții vătămate Sîciov S. și învinuitului Lesnicioc S., precum și:

- contractual de arendă din 11.10.2009 și actul de primire conform căror Lesnicioc S. a primit de la II „Sîciov Serghei” automobilul în cauză(vol.III, f.d.8-13);

procesul-verbal din 15.10.2009 conform căruia în or. Chelmenet, Ucraina, Lesnicioc S. la insistența lui Balabuh I. a declarat organelor de drept, precum că a avut loc răpirea automobilului arendat de el la ÎL „Sîciov Serghei” (vol. III, f.d.24-25), (de fapt răpirea automobilului nu a avut loc și a fost înscenată de Balabuh I.) - adică inculpatul a cauzat daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere.

Vinovăția inculpatului Balabuh I. în latura ce ține de acuzarea lui în baza **art.190 alin.(5) CP** se confirmă prin: declarațiile părților vătămate Bețian V., Mușat G., Babin I. și Marianschii V., cauzându-le acestora daune materiale în proporții deosebit de mari.

Vinovăția inculpatului Balabuh I. pe epizoadele menționate de învinuire se mai dovedește prin:

- contractul nr.15 din 18.01.2010 conform căruia Balabuh I. de la SRL „Dinastia Succes” în persoana lui Mușat Galina a primit în arendă automobilul de model „Mercedes E220” cu n/î CMC 638(vol. V, f.d. 7-12);

- contractul de închiriere conform căruia Balabuh I. la 18.08.2010 de la SRL „Romengeneering” a primit în chirie automobilul de model „Mercedes Benz” cu n/î H 3737 pe o perioadă de 6 zile (vol.V, f.d.89-91);

- contractele de locațiune a auto-vehiculelor și acordul de modificare a contractului de locațiune, conform cărora Balabuh I. a primit în chirie de la reprezentantul proprietarului Marianschi Vadim, automobilele de model „Mercedes 313 CD” cu n/î COZ 873 și „Mercedes 313 CDI” cu n/î COY 882(vol. VI, f.d.20-25).

Probele menționate în ansamblu fiind în acord între ele, dovedesc vinovăția inculpatului Balabuh I. pe episoadele de escrocherie și totodată combat argumentele aduse în recurs de către apărătorul său.

Prin probele administrate pe caz evident se dovedește faptul că Balabuh I., personal sau prin intermediul altor persoane, prin diferite metode și sub diferite pretexte, prin înșelăciune și abuz de încredere, dobîndea bunurile părților vătămate pe caz și, de la bun, început neavînd intenția de a întoarce bunurile dobîndite, le înstrăina în interesele sale.

Argumentele invocate în recurs de către apărător precum că, reieșind din contractele încheiate, între părțile vătămate și inculpat au avut loc relații civile și astfel ultimul urmează să fie achitat, la fel este lipsit de temeii. Probele administrate pe caz evident demonstrează faptul că prin contractele menționate Balabuh I. camufla intenția sa reală de a însuși bunurile și a nu le întoarce proprietarilor, fapt ce se confirmă prin înstrăinarea acestor bunuri în favoarea sa. Aceleași circumstanțe combat și argumentul precum că acțiunile inculpatului de pe art.190 alin.(5) CP urmau a fi reîncadrate pe art.196 CP.

Colegiul penal menționează, că relevantă în acest sens se prezintă practica judiciară și teoria dreptului penal privind faptul, că pentru escrocherie, după cum a și fost constatat, caracteristic este situația când inculpatul încă la momentul intrării în stăpânire asupra bunurilor, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea scopul să execute angajamentele asumate. Așa a procedat Balabuh I. pe toate 5 epizoade de escrocherie și sub pretext camuflat urmărea intenție de însușire a bunurilor.

9. Colegiul penal remarcă, că instanța de fond și de apel au dat o apreciere cuvenită și corectă probelor prezentate de acuzare și au apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate în baza art. 45, 361 alin.(2) lit. b), d) CP – *participația complexă la confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații săvârșite de două persoane soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*, art. 45, 238 CP - *participația complexă la dobândirea creditului prin înșelăciune* art.196 alin.(4) CP- *cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere* și art.190 alin.(5) CP- *escrocheria, adică dobândirea ilicită prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor materiale în proporții deosebit de mari.*

10. La soluționarea chestiunii privind pedeapsa, Colegiul penal menționează, că s-a acordat deplină eficiență prevederilor articolului 7, 61, 75, 84 CP, astfel, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, datele privind personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante și agravante, corect s-a concluzionat, că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea închisorii.

11. Conform prevederilor art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) CPP, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Însă în speță, se reține că recursul declarat de avocatul Angela Balan, nu se întemeiază pe nici unul din temeiurile stipulate expres de dispoziția art. 427 alin. (1) CPP, mai mult, recurentul nu reflectă în ce constă problema de drept de importanță generală care persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor din norma de drept vizată.

12. În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) CPP, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 CPP, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

13. În conformitate cu prevederile art. 431, 432 alin. (2) pct. 4) Cod de Procedură Penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Angela Balan, împotriva sentinței Judecătoriei Edineți din 29 decembrie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 mai 2013 în privința lui **Balabuh Igor Ivan**, ca vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 decembrie 2013, ora 9³⁰.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Andrei Harghel

Constantin Alerguș